

Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny z języka polskiego w klasie V SP nr 5 w Ostrołęce

OCENĘ CELUJĄCĄ

Otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości określany programem nauczania dla kl. V (patrz: ocena bardzo dobra), a poza tym:

Kształcenie literackie i kulturalne:

- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne oraz cechują się dojrzałością myślenia,
- uczestniczy w konkursach literackich, recytatorskich, teatralnych w szkole i poza szkołą,
- potrafi krytycznie ustosunkować się do literackiej, językowej i kulturalnej rzeczywistości,
- poprawnie pod względem stylistyczno– językowym wypowiada się w poznanych formach wypowiedzi.

Nauka o języku:

- posiada wszystkie umiejętności z zakresu nauki o języku przewidziane programem kl.V.

OCENĘ BARDZO DOBRĄ

Otrzymuje uczeń, który opanował pełen lub prawie pełen zakres wiadomości określany programem nauczania dla kl. V.

Kształcenie literackie i kulturalne:

- zna cechy gatunkowe bajki, legendy, mitu, powieści i potrafi zaliczyć utwór do odpowiedniego gatunku,
- bardzo dobra znajomość przeczytanego tekstu pozwala na swobodne analizowanie, ocenę postępowania i poglądów bohaterów,
- we własnym opowiadaniu wprowadza elementy opisu, dialogu,
- dostrzega temat utworu i potrafi go omówić,
- analizuje utwór liryczny; wyszukuje w nim epitety, porównania, uosobienie, przenieśnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, pytania retoryczne,
- wyszukuje i nazywa rymy;
- dostrzega powtarzalność np. układu zwrotek, liczby sylab w wersie,

- doskonale potrafi posługiwać się poznanymi formami (plan, wywiad, opowiadanie z dialogiem, kartka pocztowa, gratulacje, dziennik, list elektroniczny, opis postaci, zaproszenie, ogłoszenie, zawiadomienie, sprawozdanie z wycieczki, opis przyrody, postaci, scenografii, streszczenie),
- szczegółowo opisuje i charakteryzuje elementy świata przedstawionego,
- wskazuje różnice między utworem literackim a jego wersją filmową,
- tworzy prosty komiks,
- potrafi wyjaśnić większość frazeologizmów,
- buduje przewidziane programem wypowiedzi (ustne i pisemne), uwzględniając właściwe dla tych form środki językowe,
- wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistycznym – językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym,

Nauka o języku:

- rozpoznaje i nazywa części mowy oraz części zdania: orzeczenie, podmiot (określa typ podmiotu), przydawka, dopełnienie, okolicznik,
- potrafi wyszukać liczebniki i określić ich rodzaj,
- rozróżnia zdania pojedyncze i złożone oraz równoważniki zdania,
- rysuje wykresy zdań.

OCENĘ DOBRĄ

Otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie piątej.

Kształcenie literackie i kulturalne:

- nazywa cechy gatunkowe mitu, podania, bajki, powieści,
- w wypowiedziach próbuje ocenić i wartościować problemy, cechy bohaterów i ich czyny,
- poprawnie wypowiada się w poznanych formach wypowiedzi,,
- określa przeżycia i stany psychiczne bohaterów,
- w utworze poetyckim wyróżnia środki stylistyczne,
- wypowiedzi ustne i pisemne są z reguły poprawne,
- posiada dostateczny zasób słownictwa,

- czyta cicho pod kątem określonego problemu,
- poprawnie redaguje dialog.

Nauka o języku:

- rozróżnia części mowy i części zdania poznane w kl. V.
- określa formę gramatyczną czasowników, stosuje w zdaniu czasowniki w formie osobowej i nieosobowej,
- odróżnia związek główny od pobocznych,
- przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie,
- robi wykres zdania pojedynczego rozwiniętego,

OCENĘ DOSTATECZNĄ

Otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości przewidzianych podstawą programową.

Kształcenie literackie i kulturalne:

- opanował technikę czytania i doskonali ją pod względem dykcji i intonacji,
- umie wymienić elementy świata przedstawionego i krótko je omówić,
- odszukuje w tekście odpowiedzi na postawione pytania (proste),
- odróżnia zdarzenia, postacie fantastyczne, mityczne od realistycznych,
- zna pojęcia: bajka, mit, legenda, powieść i potrafi prawidłowo nazwać dane teksty literatury,
- w utworze lirycznym wskazuje epitety, porównania i przenośnie przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- w miarę samodzielnie wypowiada się w szkolnych formach pisemnych (opowiadanie odtwórcze, opis postaci, sprawozdanie, list, zaproszenie itp.),
- przy niewielkiej pomocy nauczyciela wypowiada się ustnie na dany temat.

Nauka o języku:

- samodzielnie rozpoznaje znane części mowy i określa ich podstawowe formy,
- poprawnie łączy rzeczowniki z przymiotnikami i czasownikami w zależności od rodzaju gramatycznego,
- wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania (podmiot i orzeczenie),
- wpisuje zdanie w podany wykres,

- rozróżnia głoskę od litery,

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ

Otrzymuje uczeń, który samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności:

Kształcenie literackie i kulturalne:

- posługuje się poznanymi formami wypowiedzi, korzystając z pomocy nauczyciela,
- technika głośnego i cichego czytania pozwala mu na rozumienie tekstu,
- wyodrębnia elementy świata przedstawionego,
- rozumie tekst literacki po cichym przeczytaniu,
- łączy tytuł utworów z nazwiskami autorów,
- względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o rozumieniu analizowanego zagadnienia,
- zna kompozycję i układ listu.

Nauka o języku:

- rozpoznaje części mowy,
- rozpoznaje czasowniki i określa podstawowe formy przy pomocy nauczyciela,
- odmienia czasowniki przez osoby, liczby, czasy, tryby,
- odmienia rzeczowniki i przymiotniki przez przypadki,
- odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego i równoważnika zdania.

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ

Otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości z literatury, fleksji, składni, słowotwórstwa, ortografii,
- nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela zredagować poznanych form wypowiedzi,
- nie opanował elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego przewidzianych podstawą programową w klasie V,
- wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym,
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności.